

Love, og det endda i en saadan Grad, at alle disse Lovforslag burde foreligge som et eneste Lovforslag. Det, det drejer sig om, er nemlig at sikre Folk, der af en eller anden Grund er erhvervsudygtige, det nødvendige til Livets Ophold, og hvilken Aarsag Erhvervsudygtigheden har, har jo ikke Spor af Betydning i økonomisk Henseende“*)

Endelig skal det tilføjes, at den her hævdede Opfattelse, at Invalidforsikringsloven ikke er nogen Forsikringslov i privatretlig Forstand, men en social Forsørgelseslov i Lighed med Aldersrenteloven og de andre sociale Forsørgelseslove, ogsaa stemmer med den herskende Opfattelse i det Land, hvor Arbejderforsikringslovgivningen først og i størst Stil er blevet gennemført, nemlig i Tyskland. Her har derfor ogsaa Spørgsmaalet om Arbejderforsikringens retlige Natur først været optaget til videnskabelig Drøftelse og været Genstand for en levende Debat. Jeg skal her nøjes med ganske faa Henvisninger. Saaledes udtalte *Hermann Rehm* allerede i en Afhandling af 1890, „Der Rechtsbegriff der Arbeiterversicherung“ følgende: „Das *Arbeiterversicherungsrecht* ist also nicht *Ver sicherungsrecht* im *privatrechtlichen* Sinne des Wortes, es gehört vielmehr unter die Kategorie des Rechtes der staatlichen Fürsorge, es steht auf einer Stufe mit dem Rechte der öffentlichen Schule, der öffentlichen Impfinstitute und besonders der öffentlichen Armeneinrichtung. *Das Arbeiterversicherungsrecht ist Arbeiterfürsorgerecht.*“**) Og sammesteds udtaler han endvidere: „Die *Arbeiterversicherung* ist eine *Einrichtung* des *öffentlichen* Rechte und zwar ein der staatlichen *Armenfürsorge* nahestehender staatlicher Verwaltungszweig.“***) Fremdeles skal nævnes, at i en udførlig Drøftelse af Spørgsmaalet i sin „Staatsrecht des deutschen Reiches“ ud taler den indtil sin Død førende tyske Statsretslærer *Laband* bl. a. følgende, som jeg skal gengive i Oversættelse: „Men det drejer sig ikke her om Ydelse og Mod ydelse saaledes som ved Privatrettens Kontrakter, men om et offentligretligt Forhold. *Riget* har gjort Forsorgen for Arbejderne til en af sine Opgaver; Sygekasser, Fagforeninger og Forsikringsanstalter opfylder en dem af *Riget* paalagt Pligt, naar de yder Understøttel serne. Arbejdernes Krav paa Forsørgelse er ikke et privatretligt erhvervet, men et af *Riget tilstaaet*; den socialistiske Statsidé, efter hvilken Staten har at yde sine Borgere ikke blot Retsbeskyttelse, men ogsaa Livsunderhold, er delvis blevet virkeliggjort i Arbejder forsikringslovene.“ — „Derfor er Sygekassernes, Fagforeningernes o. s. v. Krav paa Bi drag en dem af *Riget ensidigt* tilstaaet Ret, ligesom den tilsvarende Pligt til Udbetaling af Understøttelserne er en *ensidig* alene paa Loven hvilende Pligt. Lige saa lidt som Med delelsen af den offentlige Folkeskoleundervisning og Betalingen af Skolepenge eller Af givelsen af en Domskendelse og Pligten til at bære Procesomkostninger forbinder sig til gensidige obligatoriske Retsforhold, lige saa lidt er det Tilfældet mellem Forsørgelsen af Arbejderne og de Bidrag, der hertil skal udredes.“†)

Som Konklusion af det foranudviklede maa jeg herefter komme til det Resultat, at der hverken ud fra Garantibestemmelsen i Invalidforsikringslovens § 10 eller ud fra Invalididentens Natur kan anføres nogen begrundet retlig Indvending imod, at Lovgivningsmagten, hvis den finder dette nødvendigt, nedsætter Invaliderenten for Fremtiden med Virkning ogsaa for de allerede nu forsikrede. En Undtagelse maa kun gøres med Hensyn til de ikke længere forsikringspligtige Sygekassemedlemmer, der i Henhold til Lovens § 2 betaler den særlige tredobbelte Præmie efter Lovens § 5, 3die Stykke, thi her maa sikkert siges at foreligge en frivillig Forsikring, hvor Præmien i hvert Fald efter Lovens Beregninger maa antages at skulle opfattes som et virkeligt Vederlag for Forsikreren s Risiko, og som derfor maa sidestilles med en almindelig privatretlig Forsikring — men paa dette Punkt tager jo Regeringens Lovforslag i § 33 al fornøden Reservation.

Derimod kan jeg ikke finde, ud fra Invalidforsikringslovens Natur som en social Forsørgelseslov, der til enhver Tid frit maa kunne ændres af Lovgivningsmagten efter Tidernes skiftende Behov, at Invaliderentens Nedsættelse i og for sig retlig skulde medføre en Pligt til en tilsvarende Nedsættelse af Invalidpræmien, eller at der retligt skulde foreligge nogen mere tvingende Pligt til at nedsætte denne end til at nedsætte det Arbejds-

*) Folketingstidende 1920—21, Sp. 2880 flg. Udhævelserne foretagne her.

**) Archiv für öffentliches Recht V 1890 S. 544.

***) Sammesteds S. 545. I en Note hertil anføres Motiverne til den tyske Ulykkesforsikringslov af 1884, hvori de foreslaaede Forholdsregler betegnes som en „Weiterentwicklung der Idee welche der staatlichen Armenpflege zu Grunde liegt“.

†) *Laband*, Staatsrecht des Deutschen Reiches, III, 5. Auflage 1913, S. 293 flg.